

къмъ Мобѣжъ, а въ декемврий се расположилъ на зимни квартири. И тъй, цѣлия походъ прѣзъ тѣзи година се ограничилъ съ прѣвземанieto на Стене отъ французитѣ и съ обсадата на Аррасъ отъ испанцитѣ, които били принудени отъ Тюренна да я снематъ и да отстѣпятъ съ загуба въ Нидерландия. Но дѣйствиата на Тюренна, особенно подъ Аррасъ, правятъ този походъ твърдѣ забѣлжителенъ, а на него принасятъ голѣма честъ.

Въ 1655 година двѣтъ противни и равнoсилни армии били расположени въ началото: французската — при Гизъ и Лаонъ, а испанската — близо до Ландреси (Кондѣ) и при Монсъ (ерцхерцога). Тюреннъ обсадилъ и взелъ най-напрѣдъ Ландреси и послѣ Ла-Капелъ. Кондѣ отстѣпилъ задъ Шелда и заелъ задъ нея силна отбранителна позиция. Но Тюреннъ, съ едно искусно флангово движение и съ двукратно прѣминуване прѣзъ Шелда, заобиколилъ позицията на Кондѣ и го принудилъ да отстѣпи, като му нанесълъ доста голѣма загуба въ артилерийски сблъсквания. При това Кондѣ уловилъ едно писмо отъ Тюренна до Мазарини върху тѣзи сблъсквания, оскърбилъ се отъ туй, което Тюреннъ съобщавалъ за дѣйствиата му, на Кондѣ, написалъ до Тюренна едно оскърбително писмо и отъ тогава тѣ отъ приятели станали врагове. Между това Тюреннъ прѣвзелъ малката крѣпостъ Кондѣ и С-Гисленъ, а Кондѣ продължавалъ да отстѣпва. Ерцхерцога, като видялъ настѣпленieto на Тюренна, усилилъ гарнизонитѣ на крѣпоститѣ и съ това крайно отслабилъ армията си въ полето, като стоялъ въ бездѣйствие. Впрочемъ, вънъ отъ това, нищо особено важно не произлѣзло и въ края на ноемврий двѣтъ армии се расположили на зимни квартири.

Въ 1656 година за главнокомандующъ на испанската армия билъ

назначенъ, вмѣсто ерцхерцога Леополда, донъ Хуанъ австрийски, незаконенъ синъ на испанския кралъ Филиппа IV. Но това промѣнение не принесло полза: донъ Хуанъ дѣйствувалъ почти сѣщо тъй, както и ерцхерцогъ Леополдъ, а Кондѣ подчиненъ нему, не можалъ да дѣйствува самостоятелно. И за това цѣлия походъ въ тѣзи година прѣминалъ отъ тѣхна страна въ прѣдвижения отъ едно мѣсто на друго, въ обсади на малки крѣпости и често бездѣйствие, на пространството между Турнѣ, Валансиеннъ, Кенуа, Лансъ, Бетюнъ и Сенъ-Кантенъ, между р.р. Шелда, Скарпа, Лисъ и Сомма, въ южна Фландрия и въ сѣвернитѣ Артуа и Пикардия. Дѣйствиата на Тюренна, напротивъ, и въ този нищоженъ походъ въ висока степенъ проявили всичкото му искусство. Той надпрѣварилъ откриванieto на похода отъ неприятеля — съ едно движение къмъ Турнѣ, съ цѣль, да прѣвземе тѣзи крѣпостъ чрѣзъ внезапно нападение. Но не сполучилъ въ това, тъй като испанцитѣ успѣли да събержтъ при Турнѣ частъ отъ армията си. Тогава Тюреннъ блокиралъ (въ юний) Валансиеннъ отъ двата брѣга на Шелда, самъ — отъ дѣсния, а Ла-Фертѣ — отъ лѣвия, и почналъ обсада. Донъ Хуанъ и Кондѣ съ 20.000 души приближили до линиитѣ на Тюренна на дѣсния брѣгъ и, вѣроятно по съвѣта на Кондѣ, армията имъ извършила сѣщото нѣщо, каквото и Тюреннъ въ 1654 година при Аррасъ, именно: съ едно скрито нощно движение прѣминала на лѣвия брѣгъ на Шелда, а прѣзъ нощта атакувала линията на Ла-Фертѣ и влѣзла въ Валансиеннъ. Ла-Фертѣ, 400 офицери и до 4.000 души били взети въ плѣнъ, а останалитѣ се прѣснали. Тюреннъ снелъ обсадата и отстѣпилъ къмъ Кенуа, но не само не се обезсърчилъ, а напротивъ спрѣлъ